

STOCKHOLM ART-& ARCHITECTURE CENTER, SAAC

The varm courtyard at SAAC

STOCKHOLM ART-& ARCHITECTURE CENTER, SAAC

Why is Stockholm Art- and Architecture Center, SAAC-needed?

In the archipelago of Stockholm, on an island called Älgö, which means "the island of Elks" you will find the Stockholm Art and Architecture Center, SAAC. This site, open all year around, is a free zone from conventional solutions and a place where creators can realize their visions in scale 1:1. An overall aim is always sustainability.

SAAC is needed to, without prestige, encourage the synergies between art, design and architecture. This will be done by offering people, working within these fields, to meet, work and live at SAAC for a period of time- a grow ground for research and development. Every year three International SAAC scholarships are announced.

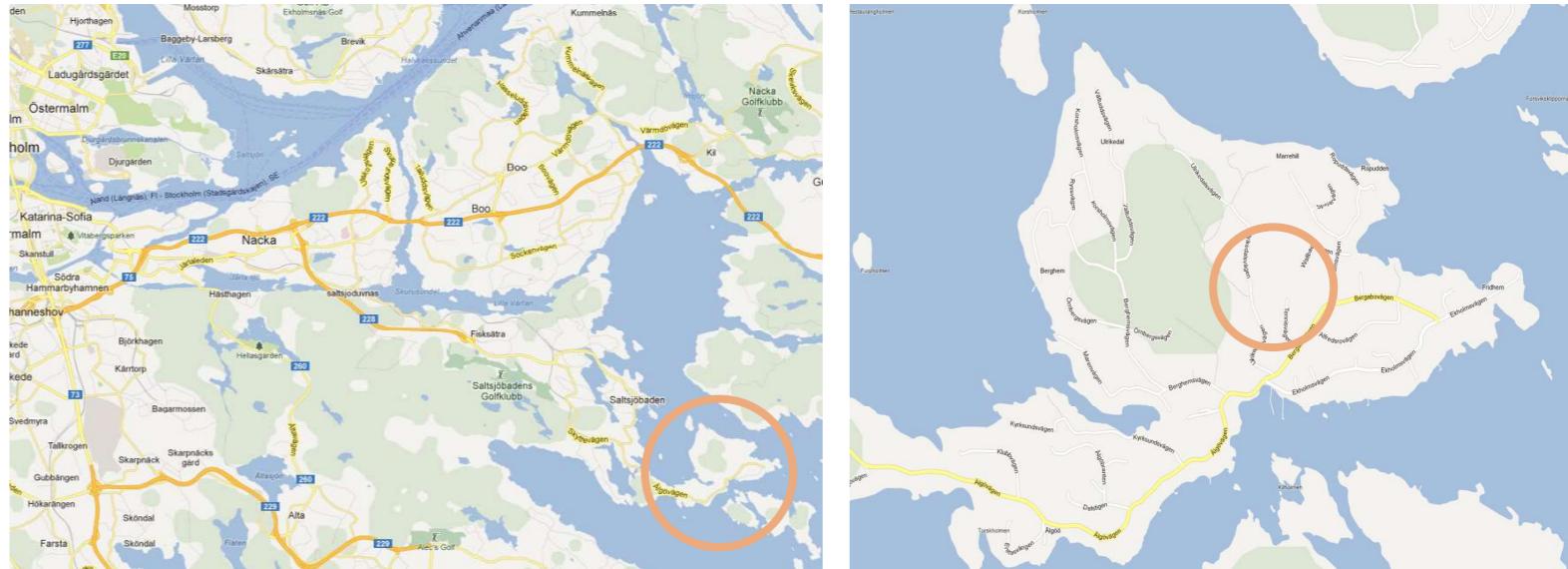
Production of larger, or smaller, objects in scale 1:1, are taken place in the workshop or in the six gueststudios. Available for everyone is also a "safe" public workshop and a material library. Small areas, outside the property, in the park owned by the local authorities, will be available as exhibition sites for larger pieces of art or to empirically test new materials and new constructions methods for architecture. Optimal would be if the creators actually could live in their own constructions. All objects produced are shown at vernissages, exhibitions, guided tours and seminars. At SAAC not only the art exhibited will be changed over time but also the buildings and thus the whole expression of the site. Or as Mikael Richter, artist and owner of the property puts it: - "On the other side (he means "Artipelag") they show - here we develop, produce and show".

Financing

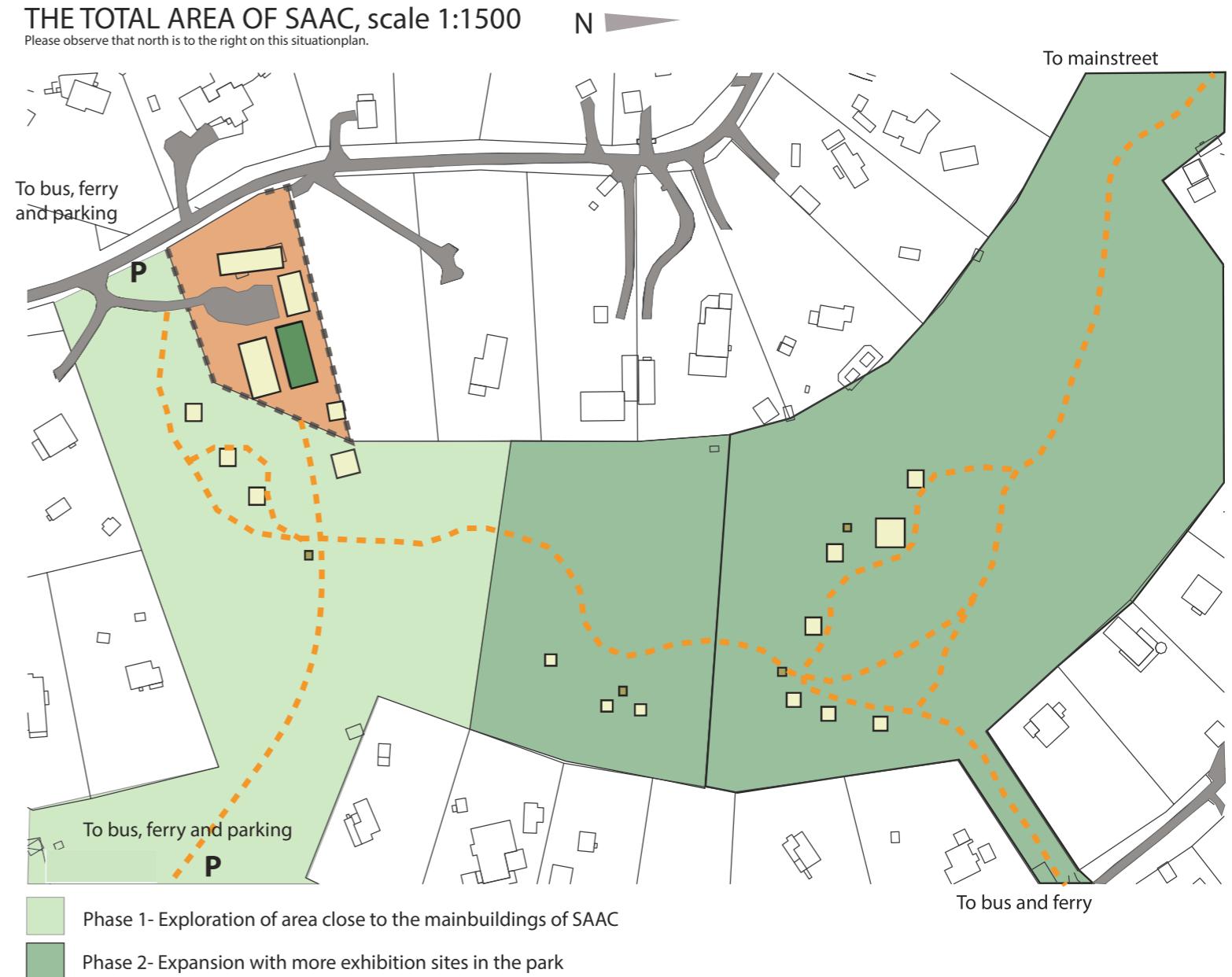
In 2012 Mikael Richter and Karen Froede Othelius started the SAAC foundation, which today has over 300 members. All work so far has been on ideal basis. The project is financed through sponsoring by the industry, private investors and the government. Marketing will be based on PR and visitors. There will be no entrance fees.

Sustainability

One overall aim for SAAC is sustainability. Therefore all buildings are constructed as passive-houses in, almost solely, re-used, re-processed and re-newable materials. All internally produced heat is exchanged. The energy consumption and CO2-impact, of production and of living, is calculated through a "cradle to cradle" analysis.

THE TOTAL AREA OF SAAC, scale 1:1500
Please observe that north is to the right on this situationplan.

Möjligheter att realisera SAAC: SAMMANFATTNING AV BYGGLOVSFÖRFARADEN:

1. "Vanligt" bygglov-

Ansökan sker i enlighet med den gällande detaljplanen för området (se Planbeskrivning och Planbestämmelser) här går det även att direkt ansöka om bygglov för

påbörjas inom två år från det att bygglovet vunnit laga kraft och avslutas inom fem år. Tidigare kunde kommunen ge dispenser från detaljplanen. Dispenserna blev för många och generösa. 1987 satte staten stop för detta och begränsade dispensedna till att gälla "mindre avvikelse", när även detta begrepp utsatts för inflation skärpte staten upp ytterligare med nya Plan- och Bygglagen som trädde i kraft år 2011. Nu går det att att ansöka om "liten avvikelse". Yttrande från grannar är ett krav.

2. Bygglov för "liten avvikelse"

Denna ansökan kan skickas in efter det att bygglovet för huvudbyggnad vunnit laga kraft. Denna hanteras som ett nytt bygglov och kan gälla tex. tillbyggnader eller komplementbyggnader (Friggebodar inkluderade), som sammantaget ej får överstiga 40 kvm och där den största byggnaden ej får överstiga 30 kvm. (se Planbeskrivning och Planbestämmelser).

3. Ändring av detaljplanen

Om detaljplanen är ny är den juridiskt bindande, dvs får ej ändras under en tio års period, den s.k genomförandetiden. När denna passerat kan det finnas möjlighet att begära omprövning av denna. Detta görs vanligtvis för hela området, men i enstaka fall även för enskilda tomter, sk "frimärksplaner". Även i detta fall kommer graden av avvikelse att bedömas. Här kan en förtätning ske och möjligheten finns att tex starta en bostadsrättsförening, eller hyresräatter. Om detaljplanen fastslagit området som B=bostadsområde måste området klassas om för att tex mindre verksamheter/handel tex en pizzeria ska kunna etablera sig. Reginavägen 19+ Dragarstigen?

4. Tidsbegränsat bygglov

-byggnaderna ska ha tillfällig karaktär och marken ska återställas i ursprungligt skick. Bygglovet gäller i 5 med möjlighet till förlängning ytterligare 5, dvs max 10 år. Nacka överväger att ändra giltighetstiden för tidsbegränsat bygglov till 15 år.

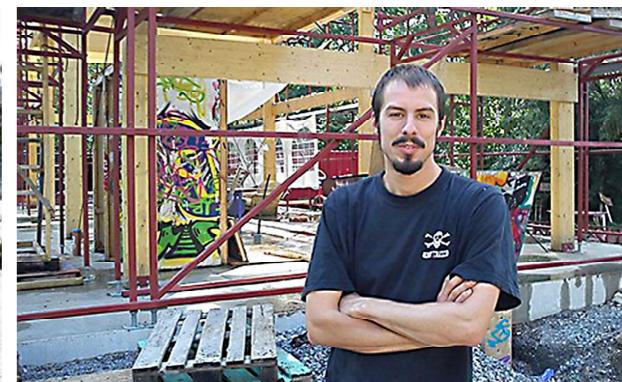
5. Klassad som konst

Konst kräver inget bygglov alls, få byggnaden klassad som konst. Byggnadsnämnden ställer sig frågan om bygget i huvudsak är konst eller boende, konst eller butik, konst eller träningslokal etc. I bedömning vägs även: gestaltning, anpassning till omgivningen, hänsyn till grannarna samt detaljplanens krav, in.

6. Bygga utan lov

-och hoppas på att ingen anmäler detta. Om det upptäcks och anmäls rubriceras brottet som olovlig byggnation, även kallat "svartbygge". Två vägar finns att tillgå: 1. Efter det att en straffavgift betalats, på mellan 22.000 SEK upp till ett antal hundratusen SEK, kan man ansöka om bygglov i efterhand. Om detta inte beviljas kan Byggnadsnämnden fattar ett beslut om s.k. vitesföreläggande, vilket är en fastställd summa pengar som ska betalas per månad tills byggnaden rivits eller monterats ner. Om inget föreläggande, i någon form, fattas inom tio år preskriberas fallet och byggnaden får stå kvar.

REFERENSOBJEKT:

KOMMENTARER

2. Bygglov för "liten avvikelse"

- A. Carport måste oftast placeras minst 6 meter från gata och 2 meter från tomtgränsen. Med granngodkännande kan gränserna ändras.
- B. Friggeboden får vara max 15 kvm och 3 meter hög samt ligga 4,5 meter från tomtgräns. Den kräver inget bygglov, men räknas in bland ev. komplementbyggnader.
- C. Utbyggnad räknas som en utökning av huvudbyggnad, som oftast får utgöra en viss del av tomtarean eller rymmas inom en viss höjd.

3. Ändring av detaljplanen

- A. I Duvnäs har en fastighet valt att bebygga sin tomt över det tillåtna gränsvärdet på 1/8 av tomtarean. Ansökan om ändring av detaljplan avslogs 2003.
- B. Dragarstigen4 på Solsidan fick förhandsbesked om att bygga två våningar, men grannarna fördrog att de skulle bygga ut framför huset för ljusets skull. Ansökan om ändring av detaljplan godkändes och vann laga kraft 2008.
- C. Älgö har en helt ny detaljplan från 2009.

4.Tidsbegränsade bygglov:

- A. Restaurangponton i Stockholm innerstad.
- B. Arkitekten Victor Marx framför kulturhuset Cyklopen i Högdalen har tidsbegränsat bygglov. Huset är stadigt byggt med platta på mark, samt limmträstomme, men anses ändå ha tillräckligt tillfällig karaktär.
- C. Många utbyggnader av skolor får tidsbegränsade bygglov. Ex Nyhemsskolan i Ängelholm och Condorens förskolor i Nacka.
En fördel om bygglovet delegeras till politikerna är om byggnaden kommer allmänheten till nytta.

5.Klassad som konst:

- A. Det 18 meter höga tornet/skulpturen orsakade en insynstvist mellan Kivik Art Center och Ulf Lundell, som bor granne. Först klassad som konst - men har nu tidbegränsat bygglov.
- B. Lars Vilks konstverk av drivved- Nimis samt Arx av betong och sten utgör "landet Ladonia". Vilks har sedan 1982 varit i rättstvist med, men har fortfarande inget bygglov. Konstverket har blivit en turistattraktion med 60 000 besökare per år, vilket försvarar kraven på rivning.
- C. Mikael Genbergs träkoja i Vasaparken i Västerås klassades slutligen som konst.

6.Bygga utan lov

- A. Mikael Persbrandt anmälde för olovligbyggnation då en gång byggt samma två huskroppar. Han ålades med vitesföreläggande tills bygganden rivas.
- B. En ombyggd och ändrad lada vid Själsöstrand på Gotland anmälde som svartbygge, men fick bygglov i efterhand, efter vissa korrigeringar och inbetlaning av straffavgift.
- C. En olovligt byggd redskapsbod i Jönköping räddades, 2007, i kammarrätten eftersom beslut om föreläggande av Byggnadsnämnden dröjt mer än 10 år, som är preskriberingstiden för svartbygge.

KONKLUSIONER FÖR SAAC

1 Ansöka om tidsbegränsade bygglov samt få byggnader klassade som konst.

Då Älgö har en ny Detaljplan som vann laga kraft 2009 och som inte kan ändras under genombörandetiden på 10 år, är en möjlighet för SAAC att ansöka om tidsbegränsat bygglov, som kan komma att gälla 15 år i Nacka, för att sedan ansöka om ändring av detaljplanen. Med de tidsbegränsade byggloven kan även kommunens omliggande mark användasxx. Här kan byggnader som klassas som konst placeras. Byggnaderna måste vara enkla att montera upp och demontera utan att förstöra naturen på platsen. Lösning: prefabricerade byggelement.

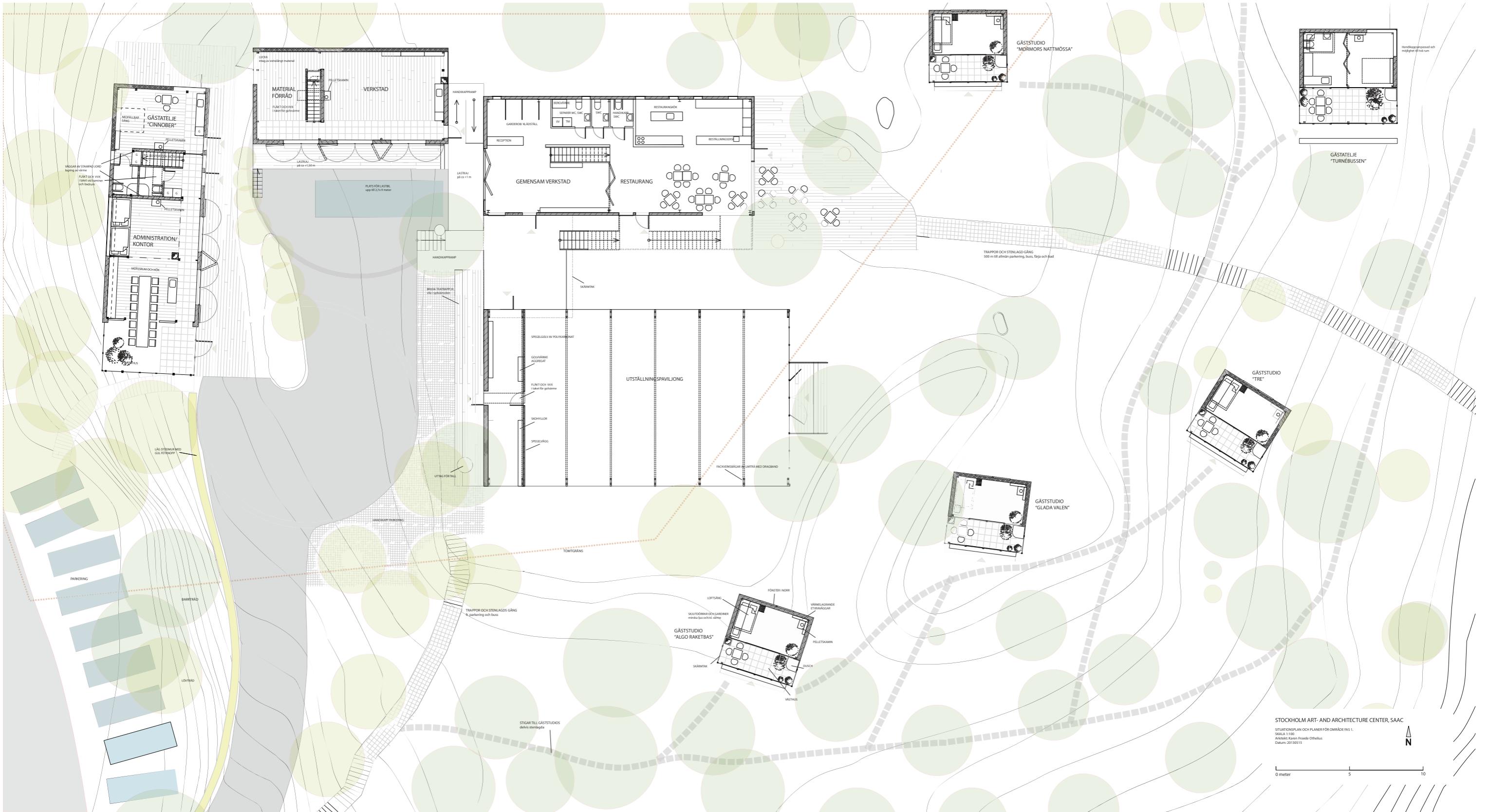
2 Prefabricerade byggelement

De prefabricerade elementen måste vara så lätta att de kan bäras och så enkla att montera att naturen runtomkring inte tar skada. För att även kunna variera hustyperna och för att husen inte ska bli för "låd-lika" har ett förslag på en ny form av miljövänligt "sandwich"-element tagits fram med mättan: 4800x 600x 240 mm. (titta gärna på prototypen)
Byggetekniken för de nybyggda husen på SAAC består av en enkel stomme i limträ på vilken de prefabricerade "sandwich"-elementen är fästade med tunna skruvar från insidan, genom de bärande pelarna och balkarna. På detta sätt minimeras alla köldbryggor och huset omsluts helt tätt av ett varmt skal.

3 Alltid miljön i åtanke.

En av SAAC's övertygelse är hållbar utveckling. Byggmaterialen är därför inte bara återvunna utan även förnyelsebara. "Sandwich"-elementen är tillverkade av det nya komposit materialet Resysta (se gärna broschyrer), som idag består av 60 risskal, 22% NaCl samt 18% Mineralolja. Idag pågår forskning för att byta ut mineraloljan mot vegetabilisk olja. Isoleringen består av cellulosa. (Se ritning, teknisk sprängskiss samt prototyp skala 1:1).

Dessa material existerar på marknaden i dag, men forskning pågår bl.a på Polymertekniska institutionen vid KTH samt vid SLU att tillverka ett alternativ till polystyren av skummad gluten.

Year 2020 SAAC will consist of:

1. 140m² Workshop area
2. 6 Gueststudios
3. 10 Exhibition sites
4. 260m² Exhibition pavilion
5. 100m² Admin./offices
6. 80m² Café and restaurant
7. 200m² Wooden terrace
8. 1500m² prepared land
9. 35m² Loadingplatform

History

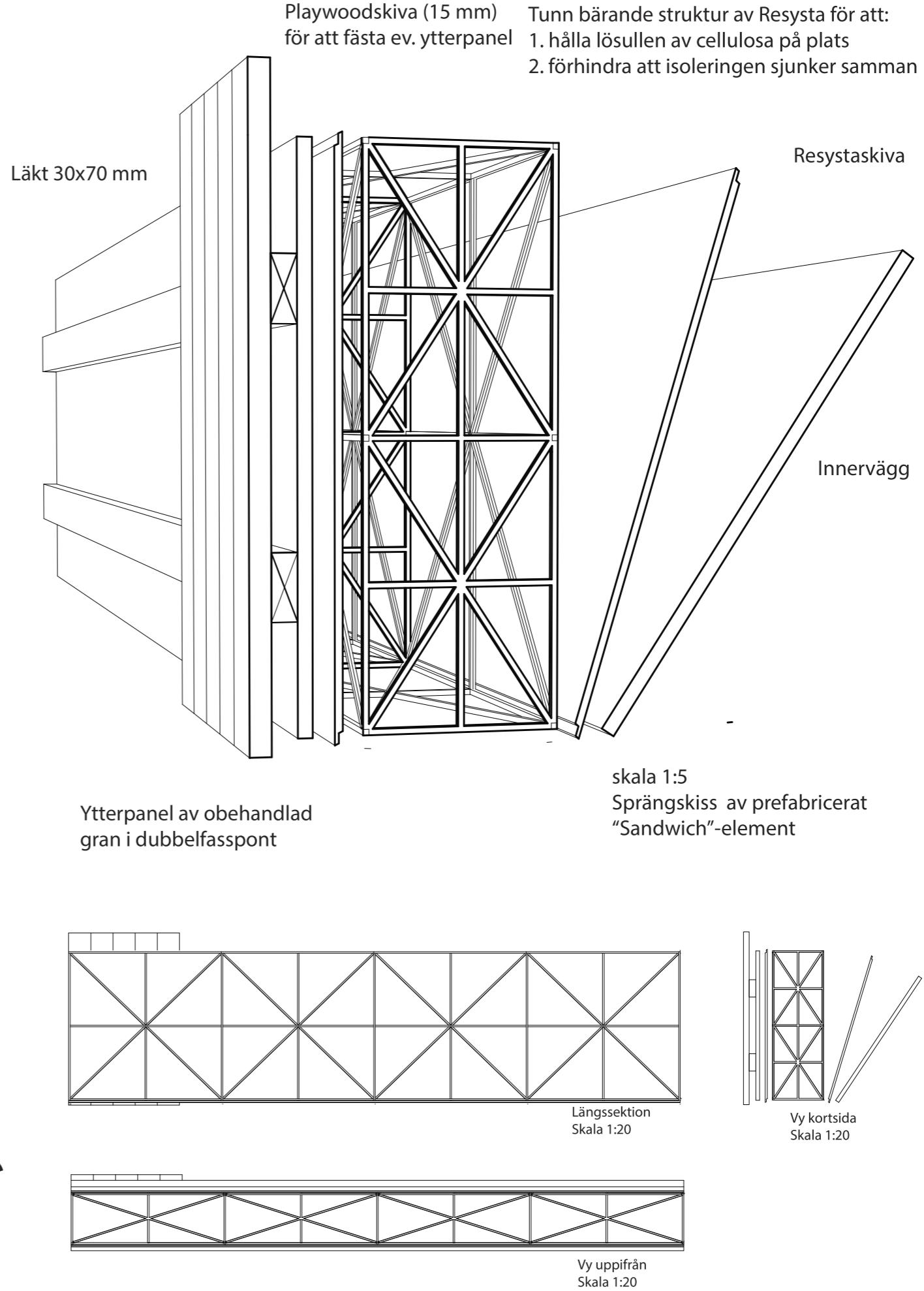
Year 1889 Knut A Wallenberg, a famous Swedish businessman, bought the land area Saltsjöbaden to create the ultimate recreation site for modern man. To be able to live in Saltsjöbaden all year around Saltsjöbanan, a railway, was completed in 1893 and is still in use. Today approximately 10 000 people live in the community of Saltsjöbaden where Älgö is included, with about 600 inhabitants. Some famous artists, such as Isaac Grunewald, Oscar Bergman and Sven X:et Erikson have been living here. The villa of Isaac Grunewald has been at part of the cultural life in the area for more than 100 years, but is now to close down.

How to get to SAAC

Älgö is situated southeast of Stockholm and southeast of Saltsjöbaden. It takes approximately 25 minutes by car from the center of Stockholm: (Handicap parking is available at SAAC)

Train from Slussen (center of Stockholm) leaves every 20 minutes, then bus 408 to Älgö every 1 hour, travel time: 43 minutes + 5 minutes walk. Ferry from Slussen to Alfredsviken (Älgö) every hour: travel time 45 minutes + 5 minutes walk.

Prefabricated "Sandwich"-element för yttrebara material

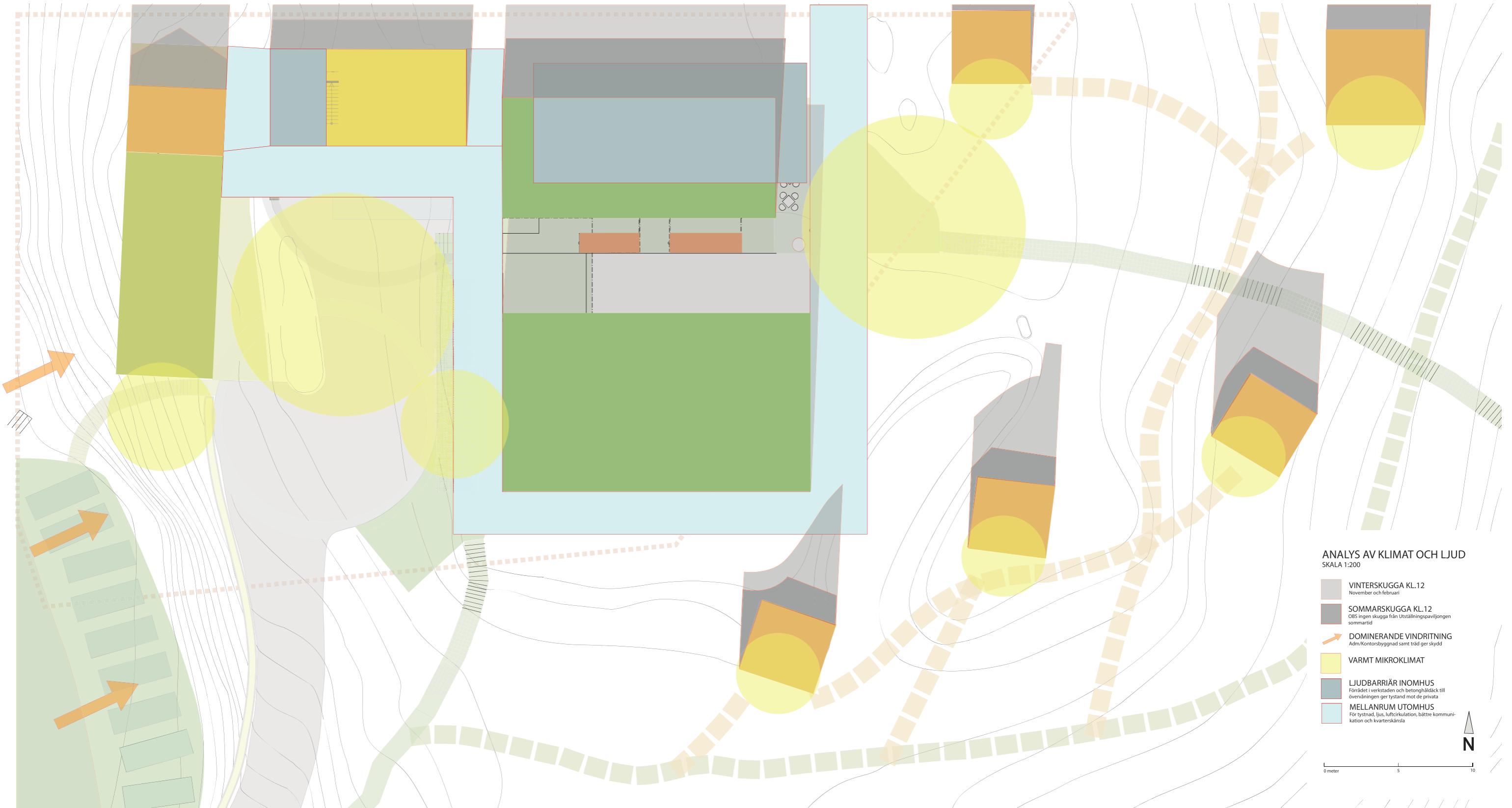

ANALYS AV OFFENTLIGT & PRIVAT
SKALA 1:200

- OFFENTLIG MILJÖ/LOKALER
- ARBETSPLATSER/KONTOR
- VERKSTAD
Avtalade visningstider
- PRIVATA GÄSTSTUDIOS
Boende för gästände konstnärer, arkitekter och designers. Avtalade visningstider
- PRIVAT BOSTAD
Utgörs av övervåningen och takterassen på befräljat hus

0 meter 5 10

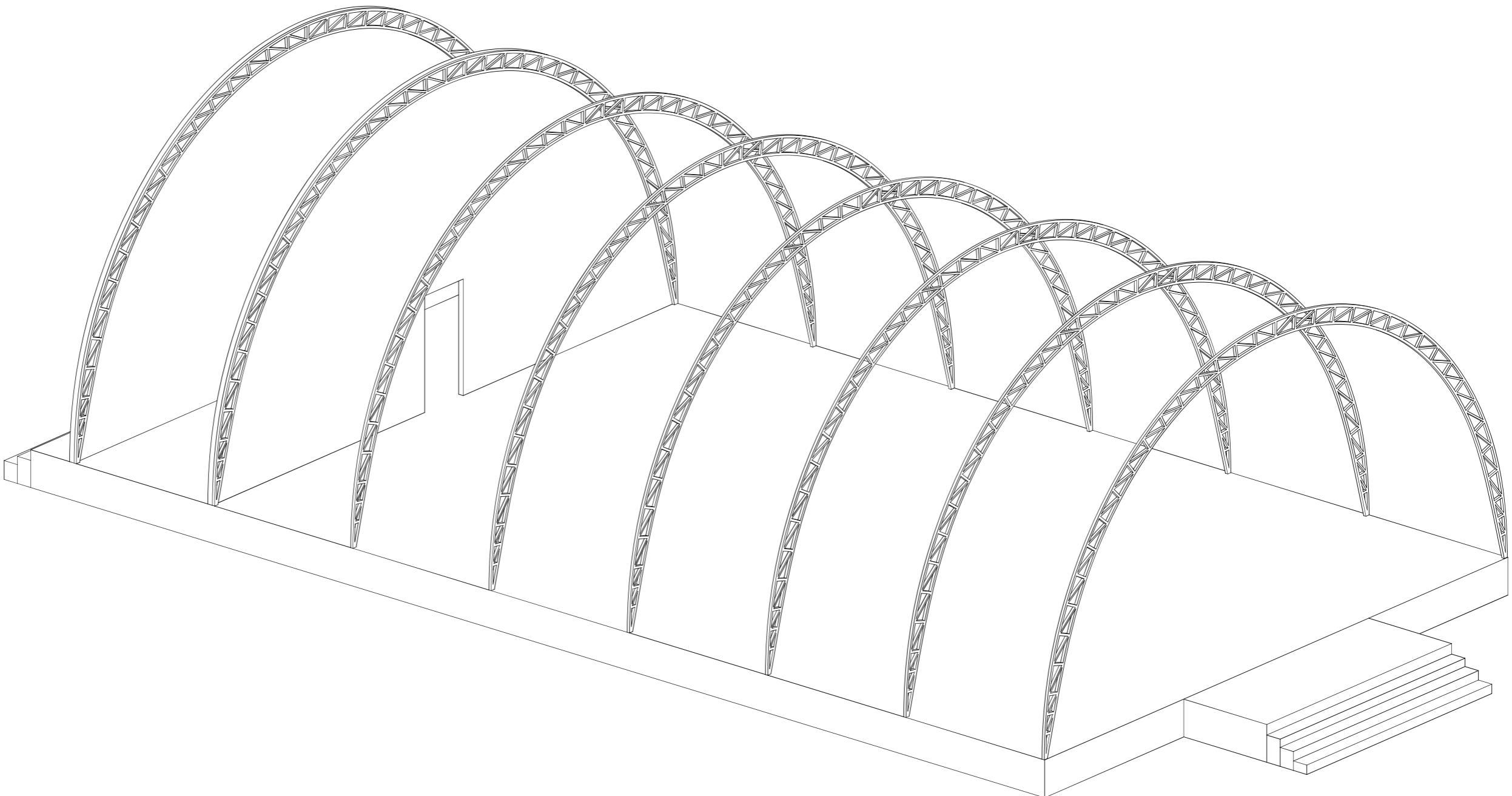

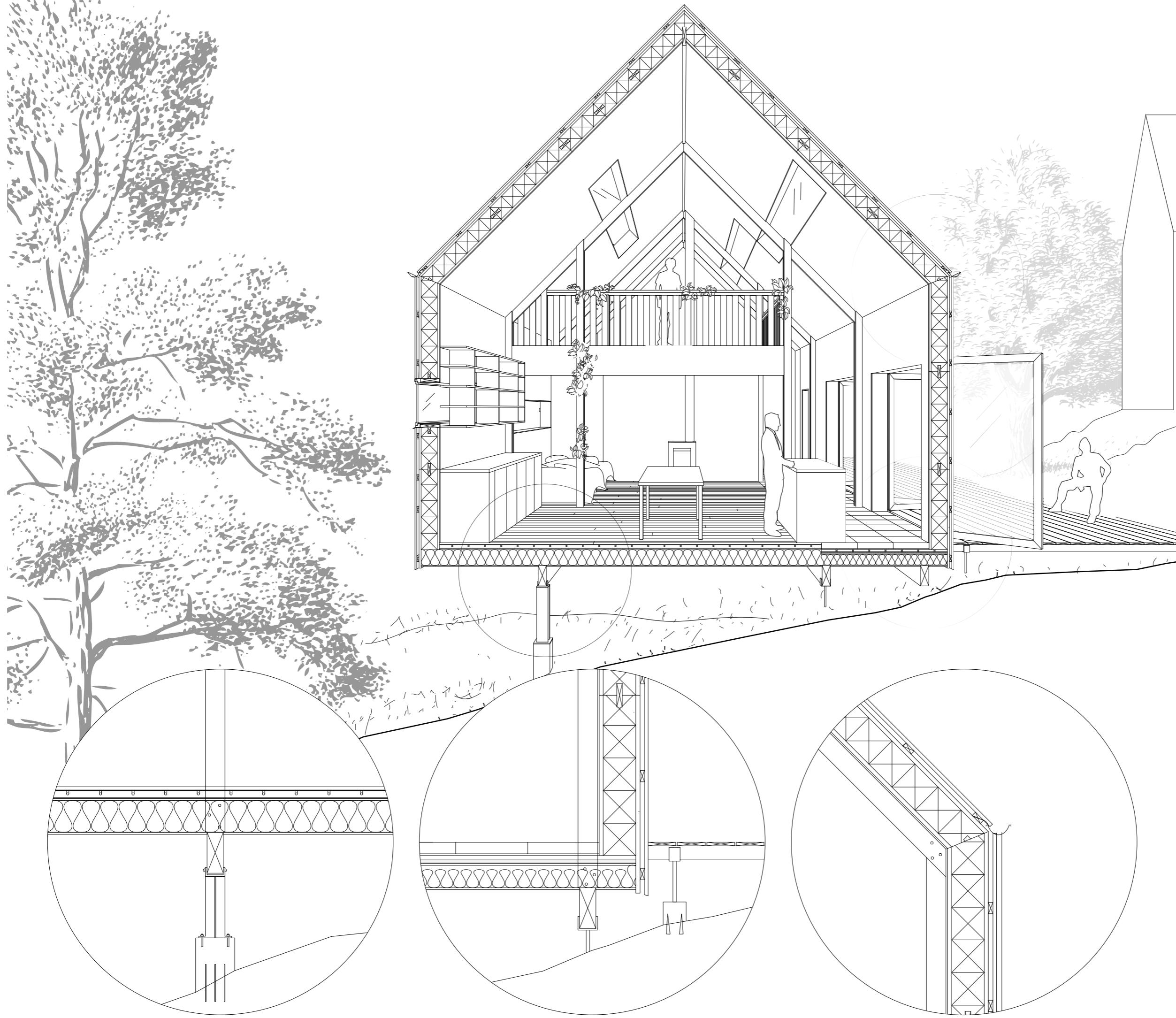
Utställning- Axonometri Utställningspaviljong spaviljongen

(se bild på vänster sida)-

Eftersom byggnaderna
måste vara av tillfällig
karaktär passar namnet pa-
viljong. Golv och den västra
kortsidan i paviljongen är
klädd med spegellamin-
erat akrylglas. Paviljongen
kommer att ge besökaren
intrycket av att hen svävar i
en stor ljus sal där utsikten
över skärgården dupliceras.
Grunden utgörs av nedgrä-
vda betongplintar, med
primära och sekundära
balkar samt värmegolv som
är växlat mot den ansam-
lade varmen i taket. Vid
entrékorridoren som är
relativt trång och hemlig
finns skoställ (annars repas
golvet) och lånetofflor med
halkskydd. Värmen från
golvet kommer att ge en
behaglig känsla under föt-
terna.

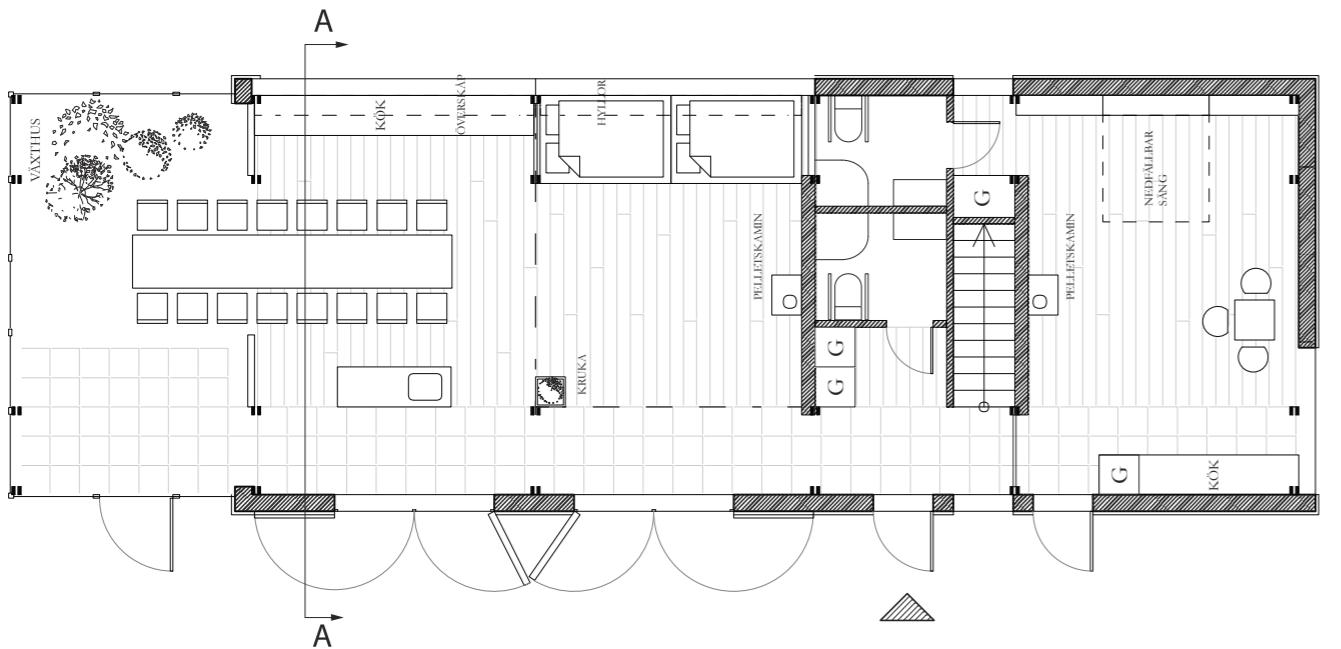

Paviljongens fackverks-
bågar är gjorda av limträ
med dragband, (som i
situationsplanen och i il-
lustrationen till vänster).
Presenningen består av
polyetenplast, PE, som är
återvinningsbart och ger
vid eventuell förbränning
bara koldioxid och vatten.

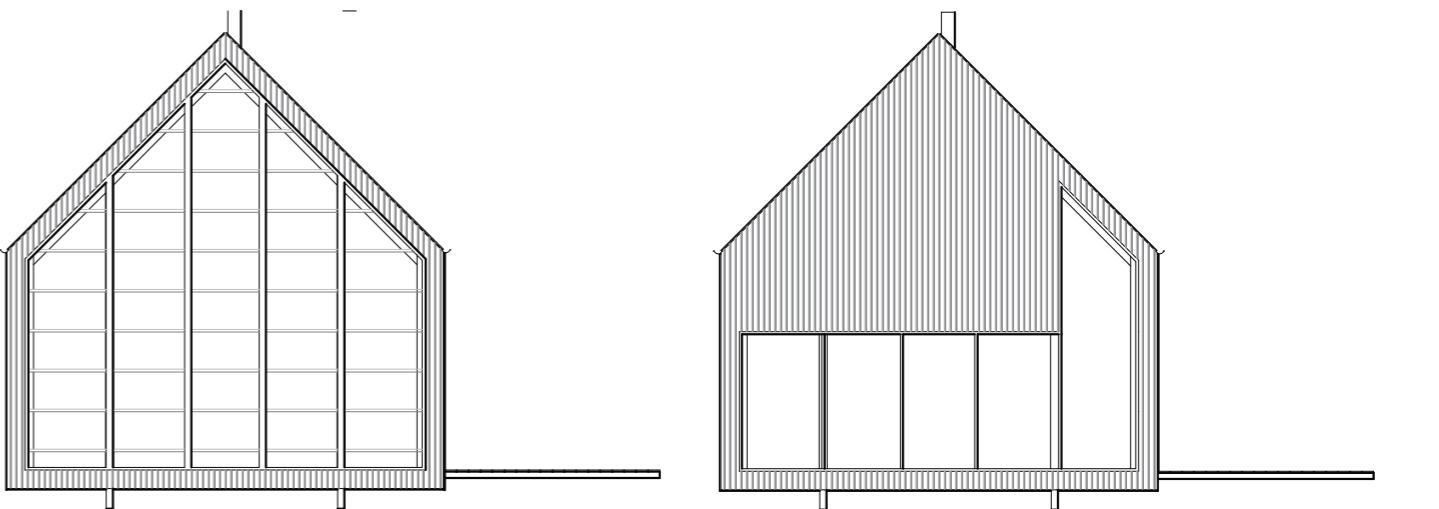
Sektions-perspektiv

SAAC's Administrations och kontorsbyggnad med tillhörande gäststudio.
Sektionens placering syns i situationsplanen.
Sektion i skala 1:20
Detaljerna i skala 1:10

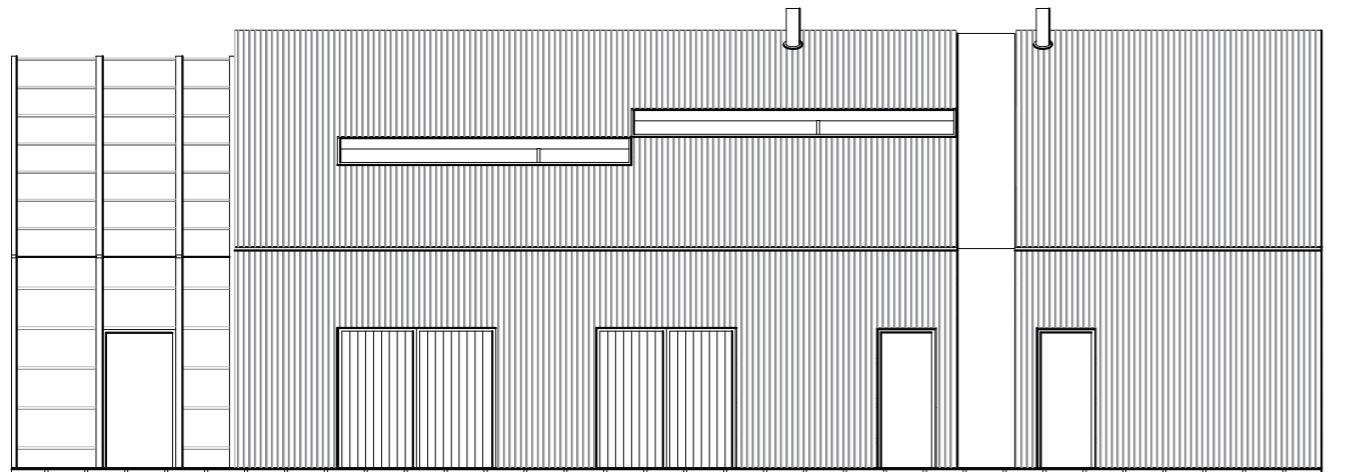
Plan och fasader för administrations-och kontorsbyggnad

Skala 1:100

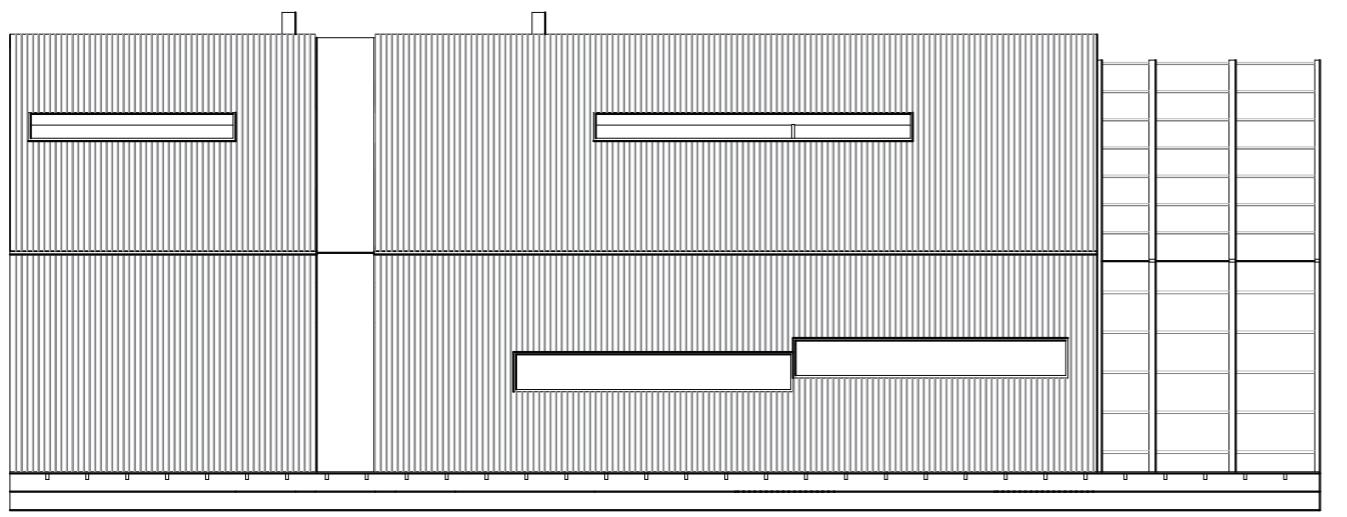

Sydfasad-växthus

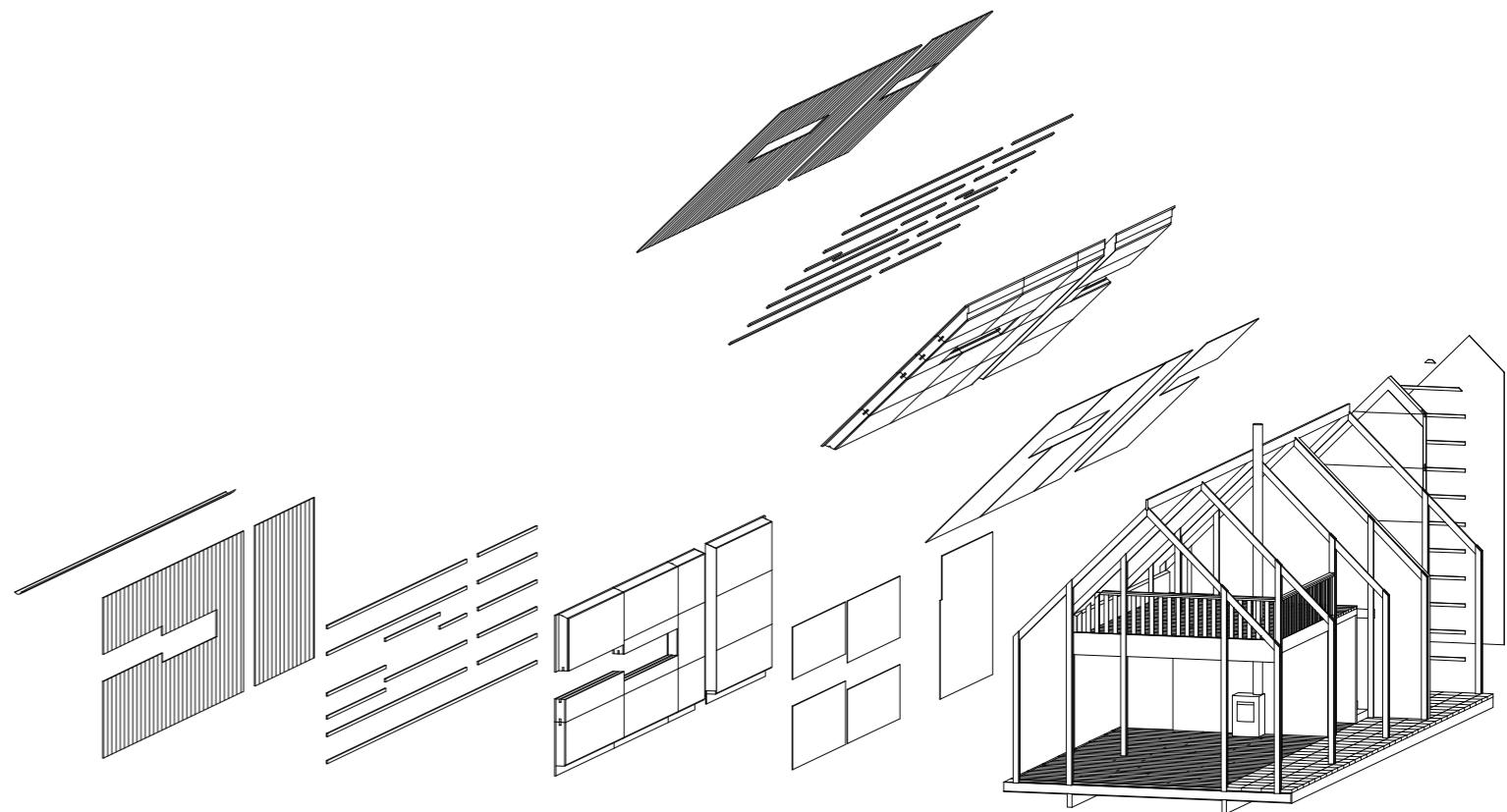
Sydfasad-innanför växthuset

Österfasad

Västerfasad

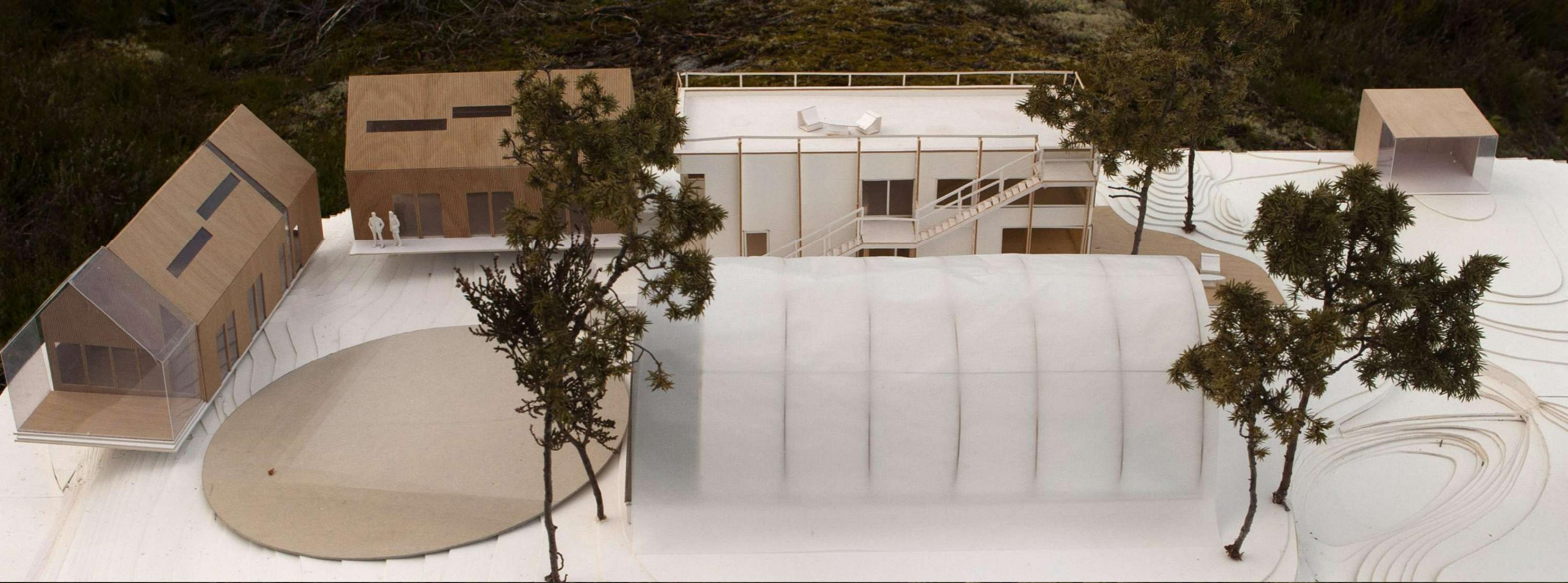

SAAC

Fotografier av modell över Stockholm Art- & Architecture center

Vy från sydväst över den varma innergården. Mellan entrén till Utställningspaviljongen och växthuset på kortsidan av den Administrativa byggnaden skymtar trappan upp till takterassen.

Skala: 1:50

